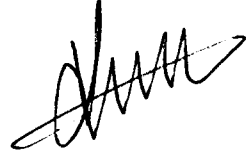

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Keziban KONUKCU KOK

İstanbul Milletvekili

21. yüzyılın en büyük tehdidi olan ve tüm dünyayı etkileyen küresel iklim değişikliği Türkiye'de iktidarın izlemiş olduğu sermaye yanlısı tutumları sonucu daha da derinleşmektedir. İklim krizinin etkilerinin aşırı derecedeki sıcaklıklar, kuraklık, önlenemeyen yangınlar ve ani bastıran seller olarak yaşadığımız günümüzde, Anayasanın 56. Maddesinde düzenlenen ve devletin yükümlülüğü olan sağlık hakkı çevre ile doğrudan bağlantılı olan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı göz ardı edilerek çevrenin/ekosistemlerin canlı ve cansız bileşenleri ile uyumlu bir şekilde sürdürülebilir bir yaşamın sağlanması yerine orman alanlarının turizm, madencilik, enerji, alt yapı, yol, köprü, havalimanı vb. ormancılık dışı amaçlarla kullanımı kolaylaştırılmıştır.

Sürdürülen orman katliamı bütün itirazlara rağmen halen devam etmektedir. Nitekim; su kaynakları üzerinde yer alan, Bodrum'un su kaynağının çoğu ormanlarından gelen yüzey suyu akıntısından oluşan Akbelen Ormanları, iklim krizini arttıran termik santrallere kömür sağlamak amacıyla yok edilmesine karşı yıllardır yaşam alanlarını, ormanlarını, zeytinliklerini, yer altı sularını koruyan kadın, erkek, genç, yaşlı bölge halkının, doğa savunucularının, birçok sivil toplum kuruluşlarının süren direnişlerine ve nöbetlerine rağmen yok edilmektedir.

Ormanları katleden şirketler hukuksuz eylemlerinden dolayı hiçbir yaptırımla karşılaşmazken anayasal hakları için, yaşam alanını, zeytinliklerini, ormanlarını suyunu korumak için direnen

yurttaşların karşılarına jandarma dikilmektedir. Nitekim, 24 Temmuz 2023 sabahı Milas Akbelen Ormanı'na askerler ve TOMA ile giren YK Enerji ekipleri, ağaçları kesmeye başlamış, kesime karşı çıkan ve kurulan barikatı aşmak için yüklenen köylülere ve yaşam alanı savunucularına karşı tazyikli su ve biber gazıyla müdahale edilmiş, müdahalede 4 kişinin yaralanmış ve 8 kişi gözaltına alınmıştır. Diğer taraftan ise kesim motoruna ihtiyaçları olduğunu belirten çevre köyü muhtarlarınca da köylülere gönderilen “kesimde çalışmaları karşılığı 1600 lira verileceği” mesajları da sosyal medyada yer almıştır.

Bölge halkı sabah saatlerinden itibaren ağaç kesimini engellemek için nöbetini sürdürürken, devam etmekte olan orman kesiminin ivedilikle durdurulmasını isteyen yaşam savunucuları İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü önünde düzenlemiş oldukları basın açıklamasında; Akbelen Ormanı'nın kesilmesi durumunda zaten işlevini büyük bir ölçekte orman yangınları ve kömür madenciliği ile kaybetmiş durumda olan ve bölgenin en önemli su kaynağı olan yüzey suyu havzasının işlevini tamamen kaybedeceğini, Akbelen Ormanı'nın; yerleşimler, tarım alanları ile maden sahaları arasında kalan son doğal yaşam ortamı olduğu için özellikle Türkiye'nin taraf olduğu Bern Sözleşmesi Ek Liste II Kesin Korunacak Hayvan Türleri listesinde bulunan ve alanda en az bir defa gözlemlenen veya sesi duyulan kuş türlerinin üreme, beslenme, barınma ve dinlenme amacıyla kullandığı doğal yaşam ortamı olduğunu, ormanın Ören-İkizköy hattı ile İkizköy-Tuzabat ile İkizköy-Çamlıca-Bağyaka hattındaki doğal ormanları birbirine bağlayan doğal bir koridor işlevi sağladığını, Akbelen Ormanı'nın ortadan kaldırılmasının bu doğal ekolojik köprüyü ortadan kaldırarak Milas'ın güneyi ile kuzeyini birbirinden ayırarak büyük bir doğal yaşam ortamının parçalanmasına sebep olacağını ve ormanın gerçekleşen orman yangınları ile büyük ölçekte tahrip olan Ören-İkizköy hattındaki ormana bağımlı türler için bir sığınak işlevi gördüğünü belirtmişlerdir.

Anayasanın 169. Maddesi “Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zaman aşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz. Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.” diyerek ormanları güvence altına almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Ormanını, yaşam alanını, zeytinliklerini, havasını, suyunu ve habitatını korumak amacıyla yıllardır direnen ve nöbetler tutan yurttaşların haklı direnişlerinden haberdar mısınız?
- 2- 24 Temmuz 2023 tarihinde sabah 06.00 sularında halkın yaşam alanlarını korumak için 2 yıldır tuttuğu nöbet eylemini çiğneyerek Bodrum ve Milas'ı besleyen en önemli su havzasında bulunan Akbelen Ormanı'nın Limak Holding ve IC Holding ortak iştiraki ile YK Enerji tarafından katledildiği Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir? Bakanlık bilgisi dahilinde ise kanunların yok sayılarak yapılan orman katliamına yönelik olarak neden bir müdahalede bulunulmamaktadır?
- 3- Ormanları katleden şirketlerin hukuksuz eylemlerinden dolayı hiçbir yaptırımla karşılaşmazken anayasal hakları için direnen, yaşam alanını, zeytinliklerini, ormanlarını suyu için direnen yurttaşların karşılarna dikilen jandarmanın yurttaşlara biber gazı ve tazyikli su ile müdahalede bulunduğu bilginiz dahilinde midir?
- 4- Yerleşim alanlarında yapılan ağaç katliamına karşı çıkanlara yapılan müdahale basına da yansımıştır. Böylesi bir doğa katliamına karşı çıkan yurttaşlara hukuksuz müdahale talimatı kim tarafından verilmiştir?
- 5- Anayasa'nın 169'uncu maddesinde yer alan "devlet ormanlarını hiçbir şekilde eksiltemez" hükmüne rağmen Akbelen Ormanlarında yandaş şirketin maden sahasını genişletmesi amacıyla ağaç kesimine izin verilmesi kanun maddesinin ihlali değil midir?
- 6- Çevre köy muhtarlarınca kesim motoruna ihtiyaç olduğu ve kesimde köylülere çalışmaları karşılığı 1600 lira verileceğinin gönderildiği mesajlar bilginiz dahilinde midir? Bu mesajların gönderilmesi talimatı tarafınızca mı verilmiştir?
- 7- Akbelen Ormanı'nı korumak engellenirken şirketlerin ormana girip ağaç kesmelerinin yasal dayanağı nedir?
- 8- Söz konusu yerde son 5 yıl içerisinde kaç ton ağaç kesilmiştir? Bu alanların tekrar kazanılması için bir çalışma yapılmış mıdır?
- 9- Bakanlığınızca suyun ve toprağın şirketlere devredilerek ormanların katledilmesinden vazgeçilmesi yönünde bir çalışma yapılacak mıdır?
- 10- İklim krizi orman yangınları, seller, aşırı sıcaklıklar ve kuraklık olarak yakıcı boyutlarda kendini gösterirken öte yandan hareketli fay hatlarına da sahip coğrafyamızda ormanları korumak hedeflenmekte midir?

11- Atmosferdeki sera gazı emisyonlarının yüzde 20'sinin ormansızlaşmadan kaynaklandığı ortada iken, iklim krizini çözmek için fosil yakıtları azaltmak, karbon tutacak orman ekosistemlerini çoğaltmak, ormanların biyoçeşitliliğini arttırmak ve orman varlığını güçlendirmek amacıyla Bakanlığınızca bir çalışma yapılacak mıdır?